

In de kranten verschenen negatieve recensies van de tv-film *Geboorte en dood van Dirk Vandersteen jr.* Onder de kop GEBOORTE EN MOORD OF ... EEN ONTGOOCHELING RIJKER vermeldde *Gazet van Antwerpen* op 8 maart 1969 onder meer: [...] Schietpartijen, moord en brutaliteit vormden de hoofdelementen van het scenario dat Ward Ruyslinck voor de gelegenheid had samengesteld; terloops is er ook sprake van een geboorte maar dat is een feit van ondergeschikt belang, waardoor slechts het 'sensationele' slot: 'vader doodt eigen kind' mogelijk wordt gemaakt. [...] We willen graag aannemen dat regisseur Robbe De Hert en ook de acteurs erg hun best hebben gedaan maar tegenover zoveel schietensgraag geweld in onze huiskamers welt toch de vraag op: 'Heeft dat nou echt gemeeten?' [...] De reactie van Ruyslinck werd door *Gazet van Antwerpen* geplaatst op

12 maart 1969.

HOE KINEASTEN VAN DE GEBOORTE EEN MISKRAAM MAKEN, Ward Ruyslinck ontgoocheld over Dirk Vandersteen jr.

Meneer de Hoofdredacteur, de vrij negatieve beschouwingen die uw tv-medewerker zaterdag 8 maart aan de vijfde 'Geboorte'-aflevering heeft gewijd, waren van aard om me uit mijn tent te lokken, niet om ze te weerleggen, maar om ze tot mijn spijt bij te treden. Ik heb zelf met verbazing, met verbijstering en uiteindelijk met ontgoocheling naar het eindproduct gekeken van de 'samenwerking' tussen kineast Robbe De Hert en mij.

Omdat, ook in andere kranten, om begrijpelijke redenen steeds weer de scenarioschrijver als de grote schuldige wordt aangewezen, heeft het echt geen zin meer nog enige loyaliteit te handhaven ten opzichte van de makers van de film, te meer daar zij zich door hun stilzwijgen achter het zogezegde 'slechte scenario' verschuilen. Wat de kijkers echter hebben te zien gekregen beantwoordde voor nauwelijks 40% aan het oorspronkelijke scenario, dat de Griekse vrijheidsstrijd (met Theodorakis als een van de centrale figuren) tot onderwerp had en ook in een heel ander perspectief stond, minder brutaal, minder agressief en minder karikaturaal, met meer naar binnen geslagen dramatische momenten. De Hert zag het anders: hij wou er een vlotte, commerciële gangsterfilm van maken. Na een volle dag zenuwslopend touwtje trekken heb ik hem van deze zienswijze niet kunnen afbrengen. Tegen mijn bezwaren in heeft hij zijn zin doorgedreven. Niet alleen is de Griekse dictator Dakos een onmogelijke Vlaamse Frank Nitty¹ geworden, maar bovendien is heel het gebeuren nogal branieachtig omgewerkt tot een knal en knetterfeest vol uitwendige actie. De naar mijn gevoel behoorlijke Nederlandse dialogen werden zelfs verminkt en 'verantwerpst'. Ik acht me dan ook helemaal niet verantwoordelijk voor het eindresultaat en wens me uitdrukkelijk ervan te distantiëren. Na de uitzichtloze discussies over het scenario werd ook verder naar mijn mening of medewerker niet langer gevraagd: De Hert wenste er zijn wel erg persoonlijke stempel op te drukken. Ik heb zelfs geen voorafgaande visie gekregen en de film werd daarenboven op het jongste Festival te Antwerpen vertoond zonder dat iemand het nodig vond me daarvan op de hoogte te brengen.

Deze bedenkelijke gang van zaken is een symptoom in de Belgische filmwereld: wie ooit in Vlaanderen een scenario voor tv of film heeft geschreven, weet dat hij als een dweil behandeld wordt door de degenen die zich meester maken van zijn ideeën. Het is me bekend, dat ik niet de enige scenarioschrijver in de Geboortereeks ben die zich verraden voelt. Niemand durft blijkbaar ondertussen de vinger op de open Geboorte-wonde te leggen, maar hoe hard het ook aankomt: zolang een inniger samenwerking uitblijft tussen de man die de idee levert en degene die het in filmbeelden vastlegt, kunnen wij, ondanks filmtechnische kwaliteiten (ook bij De Hert, zeer zeker) niet tot bevredigende resultaten komen. Een compromis is aanvaardbaar en soms misschien noodzakelijk, maar een negeren van de oorspronkelijke idee en opzet is wel de meest voor de hand liggende verklaring voor de mislukking van de Geboorte-reeks. Ik zie niet in waarom dit niet openlijk zou gezegd worden, in het belang van de Belgische film.

Ward Ruyslinck

---

¹ Frank (The Enforcer) Nitty, was een Italiaans-Amerikaanse gangster, de tweede man van Al Capone en zijn opvolger als leider van de 'Chicago Outfit' toen Capone voor 11 jaar in de gevangenis belandde wegens belastingontduiking.